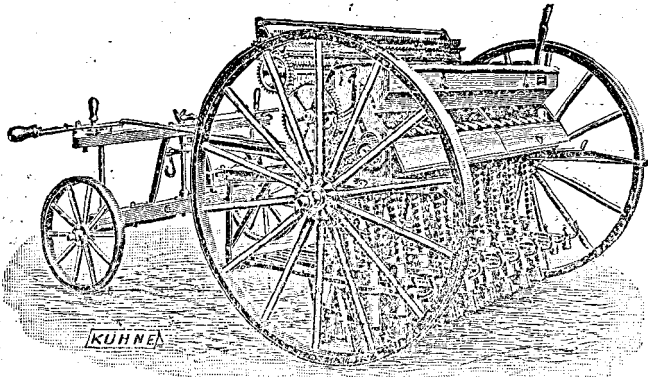

ERDÉLYI GAZDA

XLVI. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1914. SZEPTEMBER 6.

36. SZÁM.

Elsőrendű egy és többvasu ekéket, 6-és 8-vasu kultivátorokat, tárcsásboronákat, továbbá hirneves „Mosoni Drill” és „Vera II” sorvetőgépeket, sorbatrágyázó uj „Royal Drill” kombinált vetőgépeket, rostákat, konkolyozókat és szüretelő eszközöket szállít:

„KÜHNE” mezőgazd. gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: Budapest.

Fiókraktárak: Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

2012

MINDEN GAZDA

érdeke, hogy összes **gép- és motor** szükségleteinek beszerzésekor

az **E. K. A. R. T.**

Motor-, Gép- és Ipartelepek berendezési osztályától
kérjen ajánlatot.

I g a z g a t ó s á g:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota.)

Telefon: 827. sz.

Távirati cím: "EKART"

NAGY JAVITÓMŰHELY

mindenféle rendszerű gépek javítására.

3033

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.

Vezérképviselő: Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 35.

Biztosításokat elfogad tűz és jékkár ellen, ugyisint az ember életére a legkülönbözőbb módokat szerint, előnyös feltételek mellett. Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

A lefolyt 12 év alatt a tagok hátszer részesültek az üzletfelelősegtől. Köszönettel határozat értelmében díjviszatérítésben.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,527.980.— K
Tartalékok	3,357.603.—
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett tűzkárokból	10,740.000.—
jékkárokból	5,042.000.—
Biztosított érték tűzben 1912. évben	800.000.000.—
jégben 1912. évben	63 000.000.—
Életrészt állománya	15,240 080.—
A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a	

GONDVISÉLÉS Országos Központi Segélyező Társulat

utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykiképzés (önálló itás) segélybiztosítások eszközöltek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden közösségekben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működéssel. Tájékoztató kézzel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz.

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert

PISCHER-féle zsák- és ponyvagárban Budapest, V., Nádor-utca 31-33. szám.

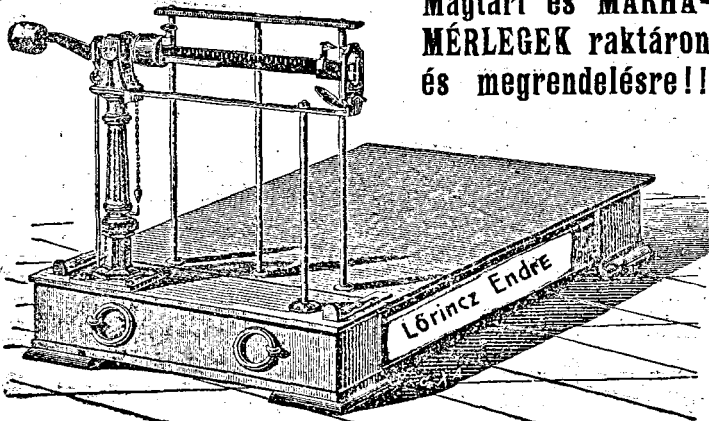
Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZŐ-Intézet. Kérjen ajánlatot!

PETREUS L. UTÓDA LŐRINCZ

KITÜNTETETT OKLEVELES MÉRLEGKÉSZÍTŐ, ÉPÜLET- ÉS MŰ-
LAKATOS, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁRTÓ.

KOLOZSVÁR,
HOSSZU UTCA 26. SZ.

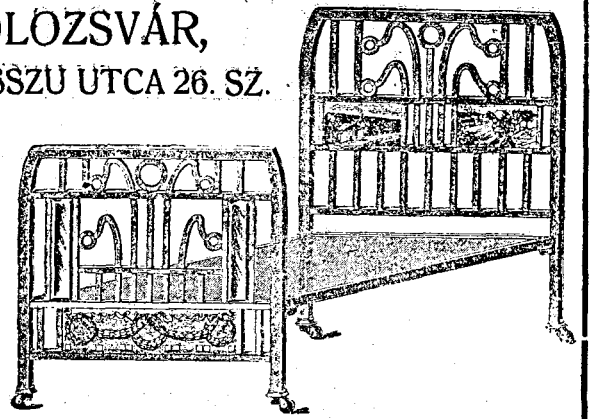
3111

Magtári és MARHA-
MÉRLEGEK raktáron
és megrendelésre!!

ELVÁLLAL :

Vas és fémből előállítható szak-
májába vágó minden munkát. Kór-
házak, szállodák, gazdaságok, is-
tállóknak, tehenészetek stb. fa, vagy
fémbutorral való berendezését.
Folyósó, lépcső és sirrácok készi-
tését. Gazdasági és kerti kerítéseket
Kerti butorokat és sátrakat. Réz-
és vasagyakat és butorokat, stb.

Költségvetéseket és rajzokat kívánataira díjtalanul ad.
Pontos időre szállítas! Szolid és versenyképes árak!
Szakszerű tökéletes munka!

MAGTÁRI ÉS MARHAMÉRLEGEI MINDEN MÁSNÁL JOBBAK ÉS OLCSÓBBAK!

A KOLOZSVARI

TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénzügyintézet.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjal 1.302692 korona 10 fillér.

igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

Záirogházai: Király-utca 3. szám alatt.

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kam a
tozás mellett eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza.
Leszámitol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapiro-
kat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10—50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönö-
ket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapirokat és idegen pénzeket vagy azok
vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előlegét nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáratall.
Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapirokat, betéti
könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt
csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek
mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Buzát vesz

készpénzért — 100 q.-tól bármily mennyiségig az

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvártt, Attila-utca 10. szám.

Mintázott (fél kg.) ajánlatok sürgősen beküldendők!

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A világháboru tanításai	389
Az állatbiztosítás és a háboru	389
Kormányintézkedések	
A minisztérium gazdasági jelentései elmaradnak. — Állatforgalmi könnyítések	390
Vegyes közlemények	390
Hírdetések.	

A világháboru tanításai.

Csak kezdetén vagyunk még a világháborunak, de az már ma is igen sok olyanra tanít meg bennünket, amiket békés időkben elménkbe nem vettünk volna. Élni kezd bennünk a hazának igaz, áldozatoktól vissza nem riadó szeretete, a hazaszeretet, az emberi érzelmeknek ez a legmagasztosabb megnyilvánulása akadémikus értékéből kivetkőzött és odasorakozott azok közé az érzések közé, amelyek a mindennapi életet átmelegítik és annak az irányát megszabják. Széttöredezett társadalmunk, melyben a magyar jó két évtizede a magyart már nem is ismerte, hirtelen egybeforrt. A politika, amely fűtött bennünket állandóan egyszerre elhallgatott s a magyarság zárt egységbe sorakozott, melynek nemes és egyetlen nagy feladata a haza védelme lón, amivel a magyar 1849 óta nem foglalkozott. A humánus érzés, amely társadalmunkban meg volt mindig, de csak széttöredezett, felaprózott mozgalmakban nyilatkozott meg, egybeforrt, hogy a legnagyobb eszközökkel legyen segélyére pénzével, munkájával a nemzetet védő hadseregnek.

Rövid egy hónap alatt ime milyen átalakulása az országnak, a társadalmunknak. És ennek az átalakulásnak tovább kell folyni, mert a rendes életünket gyökeréből kiforgató háboru az életnek egész más berendezkedését követeli meg tőlünk, mint amelyek keretében nyugodt, biztos életünket hosszú évtizedek alatt lemorzoltuk.

Polgári életünket a háborus idők alatt ugy kell berendezni, amint ezt a rendkívüli viszonyok megkövetelik. Aki nem látja meg, hogy itt teljesen át kell

alakulni egész életrendszerünknek, az nem látja világos szemmel körülötte a teljesen átváltozott világot. Az nem érti meg, hogy itt mindenkire más kötelességek hárulnak, mint amelyeket azelőtt betöltött.

A háboru tanít bennünket mindenekelőtt életmódunknak teljesen új berendezésére. Amikor megbénult a munka, felmondotta magyarságban a szolgálatot a hitelszervezet, melyre oly kevés joggal és kevés igazsággal voltunk nagyon túlzott mértékben büszkék, amikor korlátozott a minden irányu termelés, akkor a magánéletnek egész más irányokban, más korlátok között kell mozogni, mint a békés időkben. Elérkeztünk arra a pontra, ahol a magánéletnek egyetlenegy direktívája van és ez: a feltétlen takarékoság.

A takarékoság a magyar társadalomnak soha sem volt erénye, ez a mi társadalmunk a Keletről hozott tradícióknál fogva a modern életfejlődésnek a nyugoti irányzatából sohasem tudta elsajátítani a takarékoság nemzetfejlesztő nagy erényét. A bennünket ért nemzeti csapások, aminők: országos fagy, szárazság, országrészeket elpusztító árvíz, a múlt esztendőbeli katasztrófális elemi csapások, a fele termésünket tönkre tett jégverések semmiféle tanító hatással nem voltak társadalmunkra. Az áldott magyar föld egy-két kedvező esztendőben kitermette a veszteségeket, de senki nem vett egy-egy katasztrófából intést arra, hogy a társadalomnak anyagi és erőbeli tartalékok megteremtésére kell dolgoznia.

Most elkövetkezett az a világesemény, amelynek meg kell tanítania a magyart a takarékoságra. Ma a holnap sem bizonyos anyagi szempontból: tehát őrizze gondosan mindenki, amije van. Gondoljon mindenki arra, hogy kiszámíthatlan helyzeteket teremthet a mai világháboru.

A magyar társadalom rendes viszonyok között is máról holnapra szokott élni. Most a holnap bizonytalan. Senki kiszámítani nem tudja, hogy a termésben milyen viszonyok állanak elő, a legbiztosabbnak látszó kereset is megcsökkenhet.

Eppen azért, akinek bármilyen kis

anyagi tartaléka van, bánjon azzal takarékosan. A nemzet erősödik ezzel, fokozódik annak harci teljesítő és ellenállási képessége. A magánháztartásokat a takarékoság által lehet megóvni attól, hogy egyensúlyban éljék keresztül a válságos időket.

Az a magyar pedig, aki mostanában szűkösebben él, gondoljon arra, hogy a diadalmat diadalomra halmozó német hadsereg ősi magva a napoleoni hadjáratokban fogamzott. Abban az időben, a mikor meg volt sanyargatva a német föld, a német nemzet. És akkor fogamzott meg ebben a nemzetben minden későbbi hadierény csirája. Az elgyötört német sanyargatásainak legválságosabb időiben kezdte meg a nemzeti önmegegyeztetést, tért át a takarékoság ösvényére, amely ösvény elvezette először Sedánhoz, onnan Párisba és most ismét a gyűjtött nemzeti erő nyitja meg előtte Páris kapuit másodszer.

Az állatbiztosítás és a háboru.

A szállongó hírekkel szemben, melyek az állatbiztosító szövetkezetekről a mozgósítás óta minden alapot nélkülözve, a közönség körében gazdátlanul keringenek, fővárosi tudósítónktól kapjuk azt az illetékes forrásból vett értesülést, hogy a háborus viszonyok, melyek hetek óta mindannyiunkat ostromolnak: e szövetkezetek életét alig érintették.

Tény az például, hogy a Magyar Kölcsonös Állatbiztosító Társaság, mint szövetkezet, központja tisztviselőinek már mintegy háromnegyede a harctérre indult, az is tény, hogy a központ kötelékébe tartozó körülbelül ezer községi szövetkezet számos igazgatósági tagja és ügyvezetője fegyvert fogott s békés munkáját abbahagyva, ma már az északi és déli határainkra vonult fel. De míg egyrészt ezzel hazánknek és nemzeti becsületünknek tartozunk mindannyian egyaránt, másfelől a szövetkezetek központi vezetése ma is változatlan s a községi szövetkezetek vezetésüket a háborus idők elmúltáig ideiglenesen is, lelkiismerettel és ügybuz-

Mezőgazdák
ZUHATAG KUTJA.

Serleges rendszer cső és
gummi nélkül

Minden eddigi
rendszert fölülmul

ŐSZI GAZDASÁGI SZÜKSÉGLETEK BESZERZÉSE!

A szüreti idény és az őszi vetési munkálatok közeledtével ajánlunk: különböző kivitelű borsajtókat, szőlőzuzókat, bogyókat, borszivattyúkat, boroshordókat, must- és bormérőket és mindennemű más szüretelési eszközöket, az összes gazdasági vető- és virágmagvakat, szuperfoszfátot, Thommassalakot, kálit és egyéb műtrágyákat, ekéket, tárcsásboronákat, kultivátorokat, vetőgépeket, rostákat és konkolyozókat.

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg gypaju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára. 2005

galommal dolgozó kezekbe helyezték el s a szövetségek így folytatják szabályszerű működésüket.

Mindenki megegyezik abban, hogy úgy az igazgatóságnak, mint az egyes tényezőknak erkölcsi kötelességükben áll, hogy a szövetségek, melyek a magyar gazdaközönség védelmére utalt osztályának érdekében számos évek kitartó munkájával és százezrekre menő áldozatkészéssel alapították, erősítették meg: a háborús napok viharai után a békés továbbfejlődés révén kell vezetniük.

Teljesen bizonyos, hogy a válságos napok elteltével, — minek bekövetkezését mielőbb adja Isten! — a Központ s a községi szövetségek igazgatói és ügyvezetői újra és még fokozottabb munkába állanak, hogy az állatbiztosító szövetségek számát a gazdaközönség javára a második ezer felé vezessék s a háborús napok alatt, az azokon eshető apróbb sérüléseket behégyessék.

Ezek a szövetségek a magyar gazdaságszociális igazgatóság felállítására fakadtak, a társadalmi együttműködés összetett ereje gyarapította azokat számban és erőben, ezeknek a hivatásukon a háború végződése válik nagygyá, éppen ezért ezeknek a szövetségeknek a további fejlesztése mindenkor betöltendő feladat és kötelesség lesz.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A miniszterium gazdasági jelentései elmaradnak. A m. kir. földművelésügyi miniszterium a következő értesítést tette a napokban közzé: Az általános mozgásfolytán a gazdasági tudósítóknak és a m. kir. gazdasági felügyelőségek személyzetének nagyrésze katonai szolgálatra bevonulván, a vetések állására és a várható termésjelölésekre vonatkozólag az ország egyes részeiből pontos és megbízható adatokat kellő időben beszerezni nem lehet, minél fogva a folyó évi augusztus 8-án esedékes hivatalos termésjelentés elmarad s ilyen jelentések közzététele a jelenlegi körülmények megváltozásáig bizonytalan időre elhalasztatik. *M. kir. földművelésügyi miniszter.*

Állatforgalmi könnyítések. A földművelésügyi miniszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértően ideiglenesen meg-

engedte a hasított körmű állatoknak marharakodó-állomással nem engedélyezett, de állatok felrakására alkalmas más vasútállomásokon, esetről-esetre szóló itteni külön engedély nélkül való felrakását és pedig — amennyiben külön szabályok másként nem kívánják — csakis a marharakodóul engedélyezett legközelebbi vasút állomásra szakértőül kirendelt állatorvos közreműködésével. Jelen engedély az esetleges állatforgalmi korlátozásokat érintetlenül hagyva, csakis felrakásra szól s ez a felrakás kizárólag a feladó saját felelősségére és veszélyére történhetik, de így is csak abban az esetben, ha az illető állomásra nézve a felrakás egyéb okból korlátozva nincsen.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Igazságszolgáltatás a háború alatt. Az igazságügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint olyan perekben, amelyekben az egyik fél katonai szolgálatot teljesít, vagy más hadi célokra irányuló szolgálatra van alkalmazva, a bíróság, amely előtt az ügy folyamatban van, az eljárást hivatalból felfüggeszteni köteles, ha csak az ilyen fél maga nem kéri, hogy pere tovább folyjon.

Mindazok tehát, akiknek katonai szolgálatra behívott hozzátartozóik perben állanak, egyszerű levélben jelentésként be az illetékes bíróságnak, hogy az illető egyén katonai szolgálatot teljesít és kéri az eljárás felfüggesztését.

Az eljárás felfüggesztésével minden határidőnek a lefolyása megszakad s a felfüggesztés megszűnésétől folynak tovább azután a határidők.

A bíróság az eljárás felfüggesztését kérelemre megszüntetheti abban az esetben, ha a felfüggesztés az ellenfélnek igen nagy sérelmével járna és az eset körülményei szerint a méltányossággal ellenkeznek.

Az eljárás akkor is felfüggeszthető, ha ítélet már van, vagyis a bíróság kimondhatja, hogy ítéletet végrehajtani nem lehet. Olyan egyén ellen, aki katonai szolgálatot teljesít, vagy pedig hadi célokra irányuló szolgáltatások végett mint népfölkelő van behíva, végrehajtásokat nem lehet fogantatosítani, csupán biztosítási végrehajtást, de szoros zárt és átszállítást fogantatosítani, vagy a végrehajtást szenvedőtől lefoglalt birtokát elvenni bármilyen módon nem lehet.

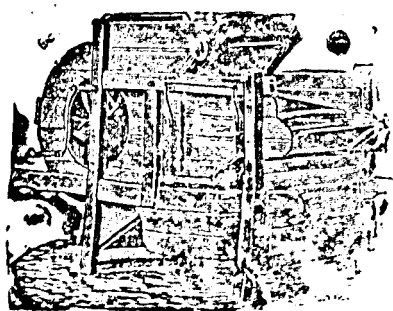
Ugyanezen rendelkezések szerint 1914 augusztus hó 5-től kezdődőleg további intézkedésig nem lehet az ország egész terü-

letén ingatlanra semmi esetre sem árverést fogantatosítani, ingóságokra pedig csak akkor, ha az árverés már előbb elrendeltetett, vagy ha oly ingóságokról van szó, amelyek nagy értékcsökkenés, vagy az értékkel arányban nem álló költségek nélkül el nem tarthatók.

A rendelet szerint, ha az eljárás feleség, fel- vagy lemenő ágbeli rokon vagy törvénytelen gyermek javára megállapított tartásdíj iránt, továbbá szolgálati viszonyból folyó követelések kielégítése végett folyik, a felfüggesztésnek helye nem lehet.

— A belső ellenségek ellen. A hatóságok a következő felhívást intézték a közönséghez: Megbízható hírek szerint monarchiánk területén sok gyanús elem tartózkodik, amely igen nagy mértékben veszélyezteti a köz- és állambiztonságot. Felhívatik tehát a közönség, hogy a hivatalos közegeket hazafias kötelességtudásból minden lehetőséghez képest támogassák ezekben a minden irányban veszélyes elemeknek ártalmatlanná tételében. Eberfigyelemmel ebben az irányban mindenki hozzájárulhat az állami akció sikeréhez és szerencsés kimeneteléhez. Idevonatkozó komoly hírek a hadügyminisztériumban működő felügyelő bizottsághoz intézendők.

— Ne hallgassunk a pletykára. Ilyen nagy időkben, minő a mostani, különösen a távolabb eső falvakban — hitelt tállálnak oly hírek, melyek legtöbbször még a valószínűség látszatával sem bírnak s alkalmasak arra, hogy falusi népünk amugy is hiszékeny lelkületét megrontsák s a harcba indultak hátramaradottait kétségbeesésbe sodorják. Ma a pletyka ugyanúgy, mint eső után a gomba, képtelenebbnél képtelenebb híreket terjesztenek egyesek, elferdítve, vagy rosszakaratulag félre magyarázva adják tovább a hatóságok intézkedéseit s rendszerint — ha megtorlásra kerül a dolog — nincs gazdája az ily pletykának. Óva intjük gazdáinkat az ilyen alakoktól, ne álljanak velük szóba sem, vagy ha tolokodásuktól megszabadulni nem tudnak, jelentsék fel egyszerűen a hatóságnál; mert tudniok kell, hogy ma a háborús és a háborúval összefüggő hamis hírek terjesztésével nagyon röviden bánunk el. Ne zavartassák magukat nyugodt munkájukban s bizzanak Istenben és ügyünk igazságában. Ha biztos híreket akarnak megtudni, forduljanak egész bizalommal lelkészeikhez, tanítóikhoz, előljáróikhoz, ezeknek módjukban áll a kormány által kiadott hivatalos értesítésekből a valót közölni. Általában, de különösen most fődolog, hogy komoly-

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb eredeti „KALMÁR” rostát

sziveskedjék árjegyzéket kérni amellyel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

2006

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérképviselő: A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége, Budapest, V., Váci-körut 32.

ADRIA BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vezérigazgató: Rácz-almási Frigyessy Adolf m. kir. udv. tanácsos.
 igazgatósági elnök: Báró Láng Lajos, valós. belső titkos tanácsos.

2091

Vagyonbiztonsági tőkéje 180 millió kor.

E társulat, amely 74 éves fennállása óta 650 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételre mellett: tűz- és robbanási, betöréses lopás, baleseti, valamint jégokozta károk ellen, továbbá: az emberek életére halál, elérési valamint kiházasítási esetekre és magas kamatozású életjáradékokra

Erdélyrészi vezérképviselőség Kolozsvárt:

Gr. Bethlen Pál igazgató. választm. tag. Bács-Kulai Szekula Ákos vezérfelügyelő

gondolkodását senki se veszítse el s az itthon maradottak köztöltött erővel igyekezzenek harcba vonult hozzátartozóik munkáját is elvégezni.

— **A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyamra való felvétel.** A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam 1914. évi október 1-én kezdődő és 1915. évi december 31-ig terjedő tanévre, rendes tanulók felvételére a pincemesteri tanfolyam igazgatósága pályázatot hirdet. A felvétel feltételei: a) a két éves tanfolyamu hazai vincellér iskolák valamelyikének jó sikerrel történt bevégezését igazoló bizonyítvány; b) erős, egészséges testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány; c) községi erkölcsi bizonyítvány a folyamodó eddigi magaviseletéről; d) ha pályázó kiskorú, a szülők vagy gyám beleegyezése és azon kötelező nyilatkozata, hogy a tanuló az intézetet évközben nem fogja elhagyni és hogyha mégis önhibájából elhagyná, illetőleg eltávolítaná, az általa addig élvezett ösztöndíjakat, valamint egyéb költségeket vissza fogja fizetni; ha a pályázó nagykorú, ezt a kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. A tanfolyam tandíjmentes. Szegényebb sorsu folyamodók, akik valamelyik két éves tanfolyamu vincellériskolát jeles eredménnyel végezték, egész, vagy fél ösztöndíj engedélyezését kérelmezhetik. Az egész ösztöndíj 55 korona, a fél ösztöndíj 27 korona 50 fillér havonként. Az a)–d) pontokban foglalt feltételeknek megfelelően felszerelt kérvények f. évi aug. 25-ig azon vincellériskola igazgatóságához nyújtandók be, a melyiktől a folyamodó a végbizonyítványt kapta.

— **Elmarad az országos tenyészállatvásár.** A folyó évi szeptember 5–8. napjaira tervezett budapesti országos tenyészállatvásár és gépkijelöltés a háborús bonyodalmak miatt elmarad. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatala gondoskodott a már befizetett költségek visszaküldéséről.

— **A papírpénz és a katonai utalványok értéke.** Napról napra terjed az a hír, hogy az a gazda, aki búzát, takarmányt stb. a katonaságnak elismervény mellett átadta, sohasem fogja látni a pénzét. Ez mind csak azoknak alávaló híresztelése, kik a zavarosban szeretnek hazát látni. Ugyanezek terjesztik azt a hírt is, hogy a papírpénz értékét elveszti. E helyen ismétellen figyelmeztetjük gazdáinknak, hogy az ily hazug híreket terjesztőket bebörtönözzük. Nyomozzák ki tehát azokat s ahol ilyen híresztelést hallanak, könyörtelenül jelentsék fel s világossítsák fel a népet, hogy a szokatlan fizetési módok azok mind csak a rendkívüli helyzet következményei, de minden fizetési utalvány, minden átvételi elismervény a törvényes ércpénzzel egyenlő értékű és annak értékét a magyar állam teljes va-

gyonával garantálja. A rendkívüli fizető eszközök igénybevétele csakis azért történik, mert a hadsereg, valamint a különböző állami fizető pénztárak teljesen képtelenek arra, hogy annyi készpénzt hozzanak forgalomba, amennyire háboru idején szükség van s ami fedezi a hadseregnek kifogástalan ellátását. Mindig egy-két heti türelemre van szükség és hozzájut mindenki a katonaság részére eladott termények árához.

— **A polai vágómarhaszállítás elhalasztása.** A cs. és kir. hadügyminiszter bizonytalan időre elhalasztotta a beállott rendkívüli viszonyok következtében a cs. és kir. haditengerészet vágómarhaszállításának biztosítására aug. hó 20-ára kitűzött versenytárgyalást. A földmivélségi kormány a rendes gazdasági viszonyok beálltával kiirandó újabb versenytárgyalás határidejét és feltételeit az Országos Magyar Gazdasági Egyesület útján közölni fogja a magyar gazdaközönséggel, amely nagy érdeklődést mutatott a kiírt szállítás iránt.

— **Munkáskínálat.** Az O. M. G. E. titkári hivatala közli, hogy nála mintegy 100–200 olyan mezőgazdasági férfi- és női munkás jegyeztette elő magát, akik Budapest közelében voltak alkalmazva, de a mozgósítás következtében kenyer nélkül maradtak s most bármilyen gazdasági munkára készséggel vállalkoznának. Munkásra szorult gazdátársaink munkásszükségletüket részletesen körülírva tudassák sürgősen fenti egyesület titkári hivatalával, hogy címüket az ajánlkozó munkásokkal és munkásnőkkel közölve, az ajánlkozókat hozzájuk utalhassa.

— **A katonaság megkezdte a megvásárolt lovak árának kifizetését.** Mint értesülünk az általános mozgósítás kezdetén a katonaság által megvásárolt lovak árának kifizetése megkezdődött. Gazdáink a pénzt postatakarékpénztár útján kapják kézhez. Már most figyelmeztetjük gazdáinkat, igyekezzenek eladott lovaikat mással pótolni, a kapott pénzből vásároljanak lovakat oly vidékekről, hol a katonaság nem vásárolt, nehogy igavonó állat nélkül maradjanak, ami nagyon könnyen megtörténhetik, ha figyelembe vesszük, hogy harcba levő véreink élelmezésére rengeteg mennyiségű ökör kell naponta és az összes mennyiséget főrészt itthon kell beszerezni, mivel Európa egy állama sem engedi meg most a szarvasmarha kivittelt, mert mind háboruban van.

— **A Földhitelintézet jutalomdíjai.** A Magyar Földhitelintézet által a községi falkoláképző tanítók és gyümölcsfatermesztést oktató községi kertészek részére a gyümölcsfa terjesztése és megismertetése körül szerzett érdemeik megjutalmazása céljából a folyó évre kitűzött 21 jutalomdíj elnyerése iránt benyújtott kérvényeket most bírálta el a földmivélségi miniszteriumban az e célra alakított

bizottság, melyben képviselve volt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és az Országos Magyar Kertészeti Egyesület. Az első helyen jelöltek falkoláinak szakértői megvizsgálása alapján 21 pályázó volt megjutalmazható, akik közül a bizottság a 600 koronás első díjat Weber Vilmos segesvári tanítónak, a két darab 400 koronás második díjat Derzsi Kálmán érmi-hályfalvai és Juhász József debreczeni igazgató-tanítónak ítélte oda. A 18 darab egyenként 200 koronás harmadik díjban a következők részesítettek: Brózik Dezső berettyóújfalui igazgató-tanító, Szigethy Ödön tapolcai tanító, Vas Lajos Rudolf cibakházai tanító, Kerékgyártó László tépei tanító, László Béla hárfai gazdasági szaktanító, Bedelán György nagylupsai tanító, Szabó Jenő kolozsi igazgató-tanító, Csigi Sándor algyógyi igazgató-tanító, Gaszner János tekei tanító, Hevér Márton polg. tanító, Gál Ödön vajdakamarási tanító, Görk Mihály ugrai tanító, Havasi Tivadar ujjvadjaházai igazgató-tanító, Győrbíró Samu hidvégi igazgató-tanító, Polster Rezső levéli tanító, Mangesius András szentandrászi (Szebenmegye) tanító, Nyitrai György lasztomeri tanító és Csanádi János tanító.

A Dr. Borovszky-féle szagosított

BOROLIN

a világ legjobb és leghatásosabb **házi-szere.** A **Borolin** a fájdalokat azonnal megszünteti.

Megrendelhető a **Borolingyárban**
Budapest, II., Margitrapart 45. sz.

Próbaüveg 50 fillér.

2762

— **Az őszi gyümölcsészeti tanfolyamok elmaradása.** Lelkészek, tanítók és kerttulajdonosok számára tudvalevőleg évenként tavasszal és ősszel 4–4 napos gyümölcsészeti tanfolyamok tartatnak Budapesten és egyéb állami intézetekben. A tanfolyamok a f. évi tavaszon Budapesten, Baján, Algyógyon, Nagybányán és Pápán meg is tartattak, azonban az őszi folytatásos tanfolyamok illetékes helyről vett értesülésünk szerint a közbejött külpolitikai események miatt elmaradnak.

— **Borkövétel.** Péter Károly, a kereskedelmi muzeum levelezője (Berlin, Tübingenstrasse 4/a) arról értesít, hogy ez idő szerint nagyobb mennyiségű hortoborkövet keresnek. Amennyiben ezen árucikket valamely gazda értékesíteni óhajtana, hozzáfordulás esetén összekötetésbe hozza az illető cégekkel.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

TOKAJI LÁSZLÓ

A LAP AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth Részvénytársaság gépgyár

3023

Erdélyrészi képviselő, állandó nagy raktára

Babos és Társai vasnagyszerkedésében Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 21.

A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK
KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)
FÖLDBIRTOKRA
és a nagyobb városokban fekvő
H A Z A K R A
15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel
LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET NYUJT.
A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszárazandó kölcsön összegére nézve
AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi térffiai adnak véleményét.
A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD
TAKARÉK-BETÉTEKET
és előnyösen kamatoztat.
Telefonszám 27.
2001

Ey. ref. vallásu nős gazdatiszt, ki egy nagyobb uradalomban 33 éven át volt alkalmazásban

gazdatiszti állást keres.

Cim : Bedőházy Pál Kolozsvár, Zrinyi-u. 3.

Keresek
egy ügyes, a gazdaság minden ágazatában jártas
ispánt
azonnali belépésre.

Nagy Dénes földbirtokos,
Torda. 3131

PEEF
PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK
mázoláshoz teljesen készen vakolatra fára és vasra.
100g védőve 10041 sz. n.

LUZT EDE és TÁRSA
FESTÉKGYÁRAK BUDAPEST, VII. ÜRNAGY-UTCA 4.
Telefonszám 64.83.

2767 I.

Megvételre sürgősen keresek
kitermelésre alkalmas, idősebb, hat ezer kat. holdon felüli, bármily nagy területű, vasúthoz közel fekvő
bükk-fa erdőt.
Levélbeni részletes ajánlatokat direkt a tulajdonostól, szeptember hó végéig kérek:

3129

Sándor János Kolozsvár, Ferencz József-ut 76. címre.

Szuperfoszfátot
és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet
Budapest, V. kerület, Fürdő-utca 8-ik szám.

2769

MATUTSEK JÓZSEF
KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.

Fölvhivja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangú műhelyében a legjobb anyagból és legújabb divatszerint készült közkedveltségű
férfi és női cipőraktárára

2019

Megrendelés után készít amerikai és francia, vagy bármily tetszés szerinti faconu cipőket, a legkényesebb igényeknek is megfelelő kivitelben. — Vidéki megrendelések pontosan és gyors kivitelben mérték után; de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével eszközöltetnek. — Kiváló tisztelettel: Matutsek József.

Zsákok, ponyvák,
Olajok és zsirok

Minden más forrásnál olcsóbban és jobb minőségben megrendelhetők az:

Erdélyi Gazda Társaságnál Kolozsvárt, Attila-utca 10. sz.
3119 I.

Orpington
fajtyukok.
A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott
Orpington-törzstyukok eladó.
Erzsébet-út 13. szám.